

Har popen fått konkurrens av vår svenska folkmusik?

Ungdomen var talrik på spelmansstämman i Mariefred. Här en kvintett fr v Ann-Marie Forsberg, Stockholm, Thore Härdelin, Delsbo, Christina Frohm, Gnesta, Håkan Andersson och Kerstin Gawell, Stockholm.

Sörmlands spelmansförbunds vinterstämma hölls på lördagen på Gripsholms folkhögskola med en uppslutning som aldrig förr, omkring 130 personer. Kanske har äntligen de senaste årens intensiva arbete börjat bära frukt. Speciellt det ungdomliga inslaget var stort. Har måne popen börjat bedagas i sådan grad att bearbetade folklåtar trätt in på den musikaliska scenen? Yngste deltagaren, 9-åriga Kerstin Malmberg, Södertälje, framträdde med en vemodig liten låt och som motpol spelade äldste spelmannen, en 86-åring.

Efter besök på Gripsholms slott hölls förhandlingar. Nestorn i vår Sörmländska folkmusik, ordföranden, låtspelemannen, forskaren m m Gustav Wetter förde hövdingarodret med sedvanlig elegans. I över fyra decennier har Wetter stått som drott för spelmansförbundet. Utan hans envisa kraft och gedigna arbete hade förbundet säkerligen fört en tynande tillvaro. Han omvaldes enhälligt till ordf. Sörmlands spelmansförbund (varje landskap har sitt förbund) hör till de mest livaktiga i landet.

Stämmans konsertinslag inledes med att samtliga musiker — 70 man — med fioler, träskofioler, altfioler och nyckelharpa presenterade tre vikt skilda låtar under Wetters ledning.

De angränsande landskapen hade inbjudits. Mest andäktigt lyssnade man till två spelmän från Östergötland som bjöd på en spelmanskonst när den är som bäst. Från Uppland, Västmanland och skilda sörmländska städer bjöds sedan på separata framträdanden som vittnade om mycket hög klass, samspelhet och inspiration inför uppgiften.

En av förbundets kvinnliga spelmän, Christina Frohm från Gnesta, brukar aldrig saknas på en spelmansstämma. Hennes musik är en blandning av sjutusan och sommarnatt, djävulspolskebesläktad och folkviseblyg. Christina har arv efter far och farfar (den sistnämnde var med om sista indianupproret i USA) och visar ofta upprorsanda mot njugga myndigheter och fördomar. Nu spelade hon ett stycke som var aftonens mest särpräglade låt, en polska från Smålands-Halandsgränsen. Det lät Dalarna om det, sade en mysande Wetter. Kanske hade han rätt ty vallåten tonade igenom stycket.

Musikfanjunkare Gösta Possner från Strängnäs gjorde ett mycket uppskattat inslag med dussinett elever. I Strängnäs förefaller alltså återväxten säkrad för folkmusiken. För några år sedan var just nyrekryteringen det stora problemet i förbundet — och i hela landet. Fördomen "knätofs, det är larv" är lyckligen borta.

Efter en paus vidtog så gammaldans där spelmän och kvinnor riktigt släppte loss.

närmast i betraktande varför ett stil- lastående hade inträtt på den folkmusikaliska fronten. Sedan dess har skeppet fått vind i seglen, och jag tror jag vågar säga: "Herr kapten, för fartyget ut på vida havet och låt oss så segla för sydlig vind!"

Aldrig har väl så uppslutningen på en stämma varit så glad, så intensiv och mest av allt: positiv.

Gustaf Wetter och förbundet har många och stora planer. Vad vet man vad sommarens stämma har att bjuda på, högsommarstämma med böljande ångar, blåklint och mognande veteåkrar, då spelmannen stämmer sin fela och med sina spelmän drar ut och ljuder sina instrument under molnens havshimlafärd.

DAG LUNDIN